

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 29/19

Λουξεμβούργο, 14 Μαρτίου 2019

Απόφαση στην υπόθεση C-399/17
Επιτροπή κατά Τσεχικής Δημοκρατίας

Το Δικαστήριο απορρίπτει την προσφυγή της Επιτροπής κατά της Τσεχικής Δημοκρατίας με αντικείμενο την άρνηση της δεύτερης να διασφαλίσει την κατόπιν επιστροφής παραλαβή 20 000 τόνων μείγματος «TPS-NOLO (Geobal)» που είχαν μεταφερθεί από την επικράτεια της στην Πολωνία

Η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι το μείγμα αυτό συνιστά απόβλητο ούτε, επομένως, ότι η μεταφορά του αποτελεί μεταφορά αποβλήτων σε σχέση με την οποία μπορεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, να επιβληθεί υποχρέωση παραλαβής κατόπιν επιστροφής

Μεταξύ του τέλους του έτους 2010 και των αρχών του έτους 2011, τσεχικός οικονομικός φορέας μετέφερε από το Litvínov (Τσεχική Δημοκρατία) στο Katowice (Πολωνία) περίπου 20 000 τόνους TPS-NOLO (Geobal), μείγματος αποτελούμενου από όξινες πίσσες που προέρχονται από διύλιση πετρελαίου, από σκόνη άνθρακα και από οξείδιο του ασβεστίου. Το μείγμα αυτό αποτέθηκε, εν όλω ή εν μέρει, σε γήπεδο κείμενο στο Katowice.

Τον Σεπτέμβριο του 2011, οι πολωνικές αρχές ενημέρωσαν το τσεχικό Υπουργείο Περιβάλλοντος ότι, κατά την άποψή τους, η μεταφορά αυτή συνιστούσε παράνομη μεταφορά αποβλήτων κατά την έννοια του κανονισμού περί μεταφοράς αποβλήτων¹, λόγω παράλειψης κοινοποίησης της μεταφοράς σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον εν λόγω κανονισμό.

Τον Ιανουάριο του 2012, το τσεχικό Υπουργείο Περιβάλλοντος απάντησε στις πολωνικές αρχές ότι, κατά την άποψή του, το TPS-NOLO (Geobal), δεδομένου ότι ήταν καταχωρισμένο ως χημική ουσία δυνάμει του κανονισμού REACH², δεν συνιστούσε απόβλητο και ότι, ως εκ τούτου, αρνούνταν να επιβάλει στον Τσέχο αποστολέα την υποχρέωση να μεριμνήσει για την κατόπιν επιστροφής παραλαβή του σύμφωνα με τον κανονισμό περί μεταφοράς αποβλήτων.

Η Επιτροπή, κατόπιν καταγγελίας που υπέβαλε ενώπιόν της περιβαλλοντική οργάνωση σχετικά με τη μεταφορά αυτή, κίνησε το 2014 σχετική έρευνα. Στη συνέχεια, στηριζόμενη στην προβαλλόμενη παράβαση του κανονισμού περί μεταφοράς αποβλήτων από την Τσεχική Δημοκρατία λόγω της άρνησης της τελευταίας να διασφαλίσει την κατόπιν επιστροφής παραλαβή του επίμαχου μείγματος από τον εμπλεκόμενο Τσέχο αποστολέα, η Επιτροπή άσκησε προσφυγή κατά του κράτους μέλους αυτού ενώπιον του Δικαστηρίου. Συναφώς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, δυνάμει του κανονισμού περί μεταφοράς αποβλήτων, το αντικείμενο ορισμένης μεταφοράς τεκμαίρεται ότι συνιστά απόβλητο στην περίπτωση που οι αρμόδιες αρχές αποστολής και προορισμού, όπως εν προκειμένω, δεν συμφωνούν ως προς το αν πρέπει να χαρακτηριστεί ως απόβλητο, τούτο δε ακόμη και όταν το αντικείμενο της μεταφοράς έχει καταχωριστεί ως χημική ουσία δυνάμει του κανονισμού REACH.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, για τις μεταφορές αποβλήτων (ΕΕ 2006, L 190, σ. 1).

² Κανονισμός (ΕΚ) 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (ΕΕ 2008, L 396, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008 (ΕΕ 2008, L 353, σ. 1).

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο υπενθυμίζει καταρχάς ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας λόγω παραβάσεως, εναπόκειται στην Επιτροπή να αποδείξει την ύπαρξη της προβαλλόμενης παραβάσεως χωρίς να μπορεί να στηριχθεί σε οποιοδήποτε τεκμήριο. Ως εκ τούτου, στην εξεταζόμενη υπόθεση, **εναπόκειται στην Επιτροπή να αποδείξει ότι το επίμαχο μείγμα συνιστά απόβλητο**, στοιχείο που αποτελεί προϋπόθεση του παράνομου χαρακτήρα της επίμαχης μεταφοράς κατά την έννοια του κανονισμού περί μεταφοράς αποβλήτων. Συναφώς, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η Επιτροπή δεν δύναται να αρκεστεί στην επίκληση του προβλεπόμενου με τον κανονισμό αυτό τεκμηρίου, κατά το οποίο, σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των αρμοδίων αρχών αποστολής και προορισμού όσον αφορά τον χαρακτηρισμό ορισμένης ουσίας ως αποβλήτου, η ουσία πρέπει να λογίζεται ως απόβλητο. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν μπορεί να στηριχθεί απλώς και μόνο στη διαπίστωση τέτοιας διαφωνίας μεταξύ των ως άνω αρχών, προκειμένου να αποδείξει ότι το επίμαχο μείγμα συνιστά απόβλητο.

Όσον αφορά το κατά πόσον η Επιτροπή κατόρθωσε να αποδείξει την ύπαρξη της παραβάσεως, το Δικαστήριο διαπιστώνει, πρώτον, ότι το επίδικο μείγμα έχει παραχθεί από απόβλητα, και συγκεκριμένα από όξινες πίσσες προερχόμενες από τη δραστηριότητα πρώην διυλιστηρίου στην περιοχή Ostrava της Τσεχικής Δημοκρατίας. Το γεγονός, όμως, ότι ορισμένη ουσία είναι αποτέλεσμα εργασίας ανάκτησης αποβλήτων αποτελεί ένα μόνον από τα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να κριθεί αν η εν λόγω ουσία εξακολουθεί να συνιστά απόβλητο, αλλά δεν καθιστά, αυτό καθαυτό, δυνατή τη συναγωγή οριστικού συμπεράσματος επί του σχετικού ζητήματος. Κατά συνέπεια, **απλώς και μόνον το γεγονός ότι το TPS-NOLO (Geobal) παράγεται από απόβλητα δεν αποδεικνύει ότι αποτελεί το ίδιο απόβλητο**.

Δεύτερον, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η έννοια του αποβλήτου δεν είναι απόρροια της επικινδυνότητας των ουσιών. Όσον αφορά την προβαλλόμενη από την Επιτροπή επικινδυνότητα των όξινων πινσών από τις οποίες προέρχεται το TPS-NOLO (Geobal), το Δικαστήριο επισημαίνει ότι το δίκαιο της Ένωσης δεν αποκλείει την περίπτωση ένα απόβλητο που θεωρείται επικίνδυνο να απολέσει την ιδιότητα του αποβλήτου αν ορισμένη εργασία μπορεί να καταστήσει δυνατή τη χρησιμοποίησή του χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ανθρώπινη υγεία και χωρίς να βλάπτεται το περιβάλλον και αν δεν διαπιστώνεται ότι ο κάτοχός του το απορρίπτει ή έχει την πρόθεση να το απορρίψει.

Τρίτον, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η Επιτροπή, αφενός, δεν κατόρθωσε να αποδείξει ότι το επίμαχο μείγμα θεωρείται απόβλητο στην Τσεχική Δημοκρατία και, αφετέρου, δεν αντέκρουσε το επιχείρημα της Τσεχικής Δημοκρατίας ότι, κατά τον χρόνο της επίμαχης μεταφοράς, το μείγμα αυτό δεν χαρακτηριζόταν στην Πολωνία ως απόβλητο του οποίου η χρήση ως καυσίμου απαγορευόταν.

Τέταρτον, κατά το Δικαστήριο, το γεγονός ότι η αποθηκευμένη στο Katowice ποσότητα TPS-NOLO (Geobal) ανερχόταν, το 2016, μόνο σε 6 000 περίπου τόνους, σε σχέση με τους 20 000 τόνους μείγματος που είχαν μεταφερθεί κατά τη διάρκεια του 2011, μπορεί να εξηγηθεί, μεταξύ άλλων, από τη χρήση του επίμαχου μείγματος ως καυσίμου σε πολωνικά εργοστάσια τσιμέντου, καθ' όσο χρόνο η χρήση αυτή επιτρεπόταν στην Πολωνία. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο απορρίπτει το επιχείρημα της Επιτροπής ότι το μείγμα αυτό ουδεμία οικονομική αξία είχε στην Πολωνία και, επομένως, δεν μπορούσε παρά να χαρακτηριστεί ως απόβλητο.

Πέμπτον, το Δικαστήριο εκτιμά ότι, μολονότι η καταχώριση του επίμαχου μείγματος ως χημικής ουσίας δυνάμει του κανονισμού REACH πριν από τη μεταφορά του δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να συνιστά το μείγμα αυτό, στην πραγματικότητα, απόβλητο και όχι χημική ουσία εμπίπτουσα στον εν λόγω κανονισμό, αυτή η υποθετική περίπτωση, που έχει ως βάση της την ύπαρξη εσφαλμένης καταχώρισης δυνάμει του κανονισμού REACH, δεν είναι ικανή να αποδείξει ότι το επίμαχο μείγμα συνιστά απόβλητο.

Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο συνάγει ότι **η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι το μείγμα TPS-NOLO (Geobal) συνιστά απόβλητο**. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι η επίδικη μεταφορά αποτελεί μεταφορά αποβλήτων και ότι η Τσεχική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τον κανονισμό περί μεταφοράς αποβλήτων. Για τους λόγους αυτούς, **το Δικαστήριο απορρίπτει την προσφυγή της Επιτροπής**.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως, στρεφόμενη κατά κράτους μέλους το οποίο παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης, μπορεί να ασκηθεί από την Επιτροπή ή από άλλο κράτος μέλος. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση το συντομότερο.

Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων. Πάντως, σε περίπτωση μη ανακοινώσεως στην Επιτροπή των μέτρων για τη μεταφορά μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, το Δικαστήριο μπορεί, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, να επιβάλει κυρώσεις με την πρώτη του απόφαση.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη 📞 (+352) 4303 2582